https://www.psyli.fi/kun-koulupsykologi-on-sotessa-yhteisollinen-tyo-kouluissa-jaa-vahalle/

Kun koulupsykologi on sotessa, yhteisöllinen työ kouluissa jää vähälle

Julkaistu: 8.10.2020

Opiskeluhuollon psykologien työ on erilaista osana koulujen ja oppilaitosten organisaatiota verrattuna työhön osana sote-organisaatiota. Tämä käy ilmi sekä Psykologiliiton tuoreesta jäsentutkimuksesta että vertailemalla kuntien tietoja THL:n TEAviisari-verkkopalvelussa. Yhteisöllistä työtä tehdään sivistystoimessa enemmän kuin sote-organisaatiossa.

Opetustoimessa koulupsykologi tekee yhteisöllistä työtä

Sivistystoimessa olevat koulupsykologit tekevät yhteisöllistä opiskeluhuoltotyötä enemmän, keskimäärin 19 % työajasta, kuin sotessa olevat koulupsykologit, keskimäärin 12 %. Tämä oli tulos Psykologiliiton tuoreessa selvityksessä.

Sama käy ilmi TEAviisarin opiskeluhuollon työajan kohdistumista koskevan tiedon vertailusta: Kainuussa ja Eksotessa, jossa opiskeluhuollon henkilöstö on osa maakunnallista sote-organisaatiota, psykologit käyttivät työajastaan yhteisölliseen oppilashuoltoon, suunnitteluun ja arviointiin keskimäärin noin 10 % työajastaan. Vastaava osuus koko maassa oli keskimäärin 20 % työajasta.

Opiskeluhuoltolaki määrittää yhteisöllisen opiskelijahuollon ensisijaiseksi yksilölliseen työhön nähden. Yhteisötyön tarkoitus on edistää hyvinvointia ja oppimista, kehittää kasvuyhteisöä sekä ehkäistä ongelmia, esimerkiksi kiusaamista, mielenterveyden pulmia ja ongelmia koulunkäynnissä. Se, että koulupsykologien työaika menee pääosin yksilötyöhön, ei siis ole lain hengen mukaista. Erityisen huonosti lain tarkoittama yhteisöllisen työn ensisijaisuus toteutuu, kun opiskeluhuollon psykologit ovat osa sote-organisaatiota.

Psykologiliiton kyselyyn opiskeluhuollon psykologeille vastasi 417 psykologia eri puolilta Suomea. Vastanneista koulupsykologeista 80 % toimi sivistystoimessa tai oppilaitoksessa, ja vain 20 % työskenteli sosiaali- ja terveydenhuollon osana. Koulupsykologin työhuone oli koululla 88 % vastaajista, 9 %:lla terveyskeskuksessa. Psykologi tekee työtään useammin koululla, mikäli hän toimii sivistystoimen osana.

Koulupsykologeja puuttuu 500

Opiskeluhuollon psykologien määrä on kasvanut huomattavasti viime vuosina, mutta heitä on edelleen liian vähän, koska kunnat eivät ole perustaneet riittävästi työpaikkoja. Sopiva määrä opiskelijoita on noin 500 yhtä psykologia kohti. Näin psykologi pystyy tekemään yhteisöllistä työtä, tarjoamaan varhaisen vaiheen hoitoa sekä tekemään psykologin tutkimuksia ja konsultoimaan opettajia.

Nykyään psykologia kohden on keskimäärin 1000 oppilasta tai opiskelijaa. Suurimmillaan psykologia kohti voi olla jopa 3000 oppilasta ja fyysisiä kouluyksiköitä jopa kymmeniä. Suurin vajaus psykologeista on ammattikouluissa.

Hallitusohjelmaan on kirjattu, että opiskeluhuollon psykologeille ja kuraattoreille tulee sitova mitoitus.

Tutustu tarkemmin tietoihin

TEAviisari: **https://teaviisari.fi/teaviisari/fi/index**

TEAviisarin tunnuslukutaulukot (opiskelijahuollon henkilöstön ajankäyttötaulukot taulukosta 14.1.
alkaen): **https://teaviisari.fi/teaviisari/content/file/151/Peruskoulutiedonkeruun_perustaulukot_2017**